

Restaurant cu Autoservire

O problema cu 2 cozi in serie:

Restaurantul functioneaza in toate zilele saptamanii, intre orele 09:00 si 21:00.

"Clientii" vor fi clienti propriu-zisi a restaurantului. Prima coada va fi pentru a plasa o comanda si pentru a achita.

Primul "server" e casierul. A doua coada este coada de asteptare a prepararii mancarii si ridicarea mancarii.

Al doilea "server" este un singur bucatar. Bucatarul va fi persoana care pune bucatele pe tava. El va pregati fiecare comanda pe rand si le pune pe tava dupa preparare. Timpul de asteptare in coada depinde de timpul de preparare al bucatelor si variaza in functie de comanda curenta si de cele plasate anterior neterminate. In prima coada se pot afla maxim 10 clienti pentru a plasa comanda. In coada 2 pot astepta maxim 15 persoane. Daca deja sunt 15 persoane in coada 2, cei din prima coada raman in prima coada. Si daca in prima coada sunt 10 de persoane, nu mai apar persoane noi.

Ordinea pentru ridicarea mancarii este exact ordinea in care s-a plasat comanda.

Orele de varf sunt orele pentru pranz si cina, 13:00-14:30, si respectiv 19:00-20:00. Cand se face 21:00, clientii nu mai sunt primiti in coada, dar cei din coada deja existenta vor fi deserviti pana la capat.

Restaurantul va ramane deschis pana se deservesc toti clientii. Nu exista intervale orare din zi in care restaurantul sa nu functioneze. Mereu se vor gasi angajati care sa le ia locul celor ce se duc in pauza.

Restaurantul nu ramane fara produse si ingrediente pentru preparare, sau bani pentru rest.

Datele problemei:

Ana Maria Stegărescu

$$\lambda(t) = \begin{cases} 3t^2 + 2t + 1, & t \in [0, 4] \\ 2e^t - 1, & t \in (4, 5) \\ \ln t + 5t, & t \in [5, 10] \\ \cos t \cdot e^{2t} - 2, & t \in (10, 11) \\ 2t + 5, & t \in [11, 12] \end{cases}$$
$$Y_1 : \begin{pmatrix} 0,5 & 0,8 & 1,2 & 1,8 & 2,0 \\ \frac{1}{4} & \frac{1}{2} & \frac{1}{12} & \frac{1}{24} & \frac{3}{24} \end{pmatrix} \quad Y_2 \sim \text{Norm}(15, 2)$$

Unde Y_1 , Y_2 sunt timpii de deservire in coada 1, respectiv coada 2 fara a lua in considerare timpul de asteptare pentru clientii din fata, si $\lambda(t)$ este rata procesului Poisson neomogen ce ne dicteaza timpii de sosire a clientilor.

Am considerat pretul fiecărei comenzi ca depinzand de timpul dat de y_2 (timpul de preparare a bucatelor).

Funcția:

```
pret <- function(t)
```

```
{
```

```
  5*t^2 + 90*t
```

```
}
```

valorile rezultat sunt aproximativ in intervalul [16,30].

Implementarea functiilor ce ne genereaza Y1 si Y2:

$$F(X) = \begin{cases} 0, & x < 0,5 \\ \frac{1}{4}, & 0,5 \leq x < 0,8 \\ \frac{3}{4}, & 0,8 \leq x < 1,2 \\ \frac{5}{6}, & 1,2 \leq x < 1,8 \\ \frac{21}{24}, & 1,8 \leq x < 2 \\ 1, & 2 \leq x \end{cases}$$

funcția de repartiție pentru Y_1
 $F(X) = P(X \leq x)$

fie $U \sim \text{Unif}(0, 1)$

$$X = \begin{cases} 0,5, & 0 \leq U < \frac{1}{4} \\ 0,8, & \frac{1}{4} \leq U < \frac{3}{4} \\ 1,2, & \frac{3}{4} \leq U < \frac{5}{6} \\ 1,8, & \frac{5}{6} \leq U < \frac{21}{24} \\ 2, & \frac{21}{24} \leq U < 1 \end{cases}$$

$$X = Y_1$$

Simulăm Exponentiala cu ajutorul Uniformei prin metoda inversă, și Normală cu ajutorul Exponentială prin metoda respingerii.

$$X \sim \text{Exp}(\lambda), \lambda > 0$$

$$f(x) = \begin{cases} \lambda e^{-\lambda x}, & x \geq 0 \\ 0, & \text{în rest} \end{cases} \quad F(x) = \begin{cases} 1 - e^{-\lambda x}, & x \geq 0 \\ 0, & \text{în rest} \end{cases}$$

$$u \sim \text{Unif}(0, 1)$$

$$x = F^{-1}(u) \Rightarrow u = F(x) = 1 - e^{-\lambda x} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow x = -\frac{1}{\lambda} \ln(1-u)$$

$$(1-u) \sim u \Rightarrow X = -\frac{1}{\lambda} \ln u$$

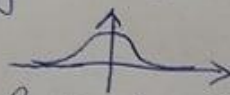
$$\text{Fie } Y \sim \text{Exp}(1) \quad g(x) = e^{-x}, x > 0$$

$$\text{Considerăm } X \sim \text{Norm}(0, 2)$$

$$\tilde{f}(x) = \frac{1}{2\sqrt{\pi}} e^{-\frac{x^2}{4}}, x \in \mathbb{R}$$

(Centrul Normalii pentru Y_2 trebuie să fie 15, dar vom muta centrul μ în algoritmul).

$$\tilde{f}(x) = \frac{2}{\sqrt{\pi}} e^{-\frac{x^2}{4}}$$

(Normală e simetrică față de O_y , deci $\mu = 0$).

$$h(x) = \frac{\tilde{f}(x)}{g(x)} = \frac{1}{\sqrt{\pi}} e^{x - \frac{x^2}{4}}$$

Aflăm punctul de maxim al lui $h(x)$:

$$h'(x) = 0 \Leftrightarrow \left(\frac{1}{\sqrt{\pi}} e^{x - \frac{x^2}{4}} \right)' = 0 \Leftrightarrow$$

$$\underbrace{\frac{1}{\sqrt{\pi}}}_{\neq 0} \underbrace{e^{x - \frac{x^2}{4}}}_{\neq 0} \left(1 - \frac{1}{2}x \right) = 0$$

$$1 - \frac{1}{2}x = 0 \quad (2) \quad x = 2$$

x	1	2	3	$C=2$
$h'(x)$	+	+	0	- - -
$h(x)$	$\nearrow h(2) \searrow$			

- 1) Generate $Y \sim \text{Exp}(1)$
- 2) Generate $U_1, U_2 \sim \text{Unif}(0, 1)$
- 3) Dacă $U_1 \leq \frac{1}{\sqrt{\pi}} e^{Y - \frac{Y^2}{4}}$ atunci $X_1 = Y$
și STOP

Altfel, go to 1.

- 4) Dacă $U_2 \leq \frac{1}{2}$, atunci $X = \mu - X_1 = 15 - X_1$
Altfel $X = 15 + X_1$

Rezultate:

!!!Obs: Timpii sunt in ore.

Timpul minim petrecut de un client in coada 1: 0.008333333

Timpul minim petrecut de un client in coada 2: 0.2060209

Timpul minim petrecut de un client in sistem: 0.2143542

Timpul maxim petrecut de un client in coada 1: 1.139847

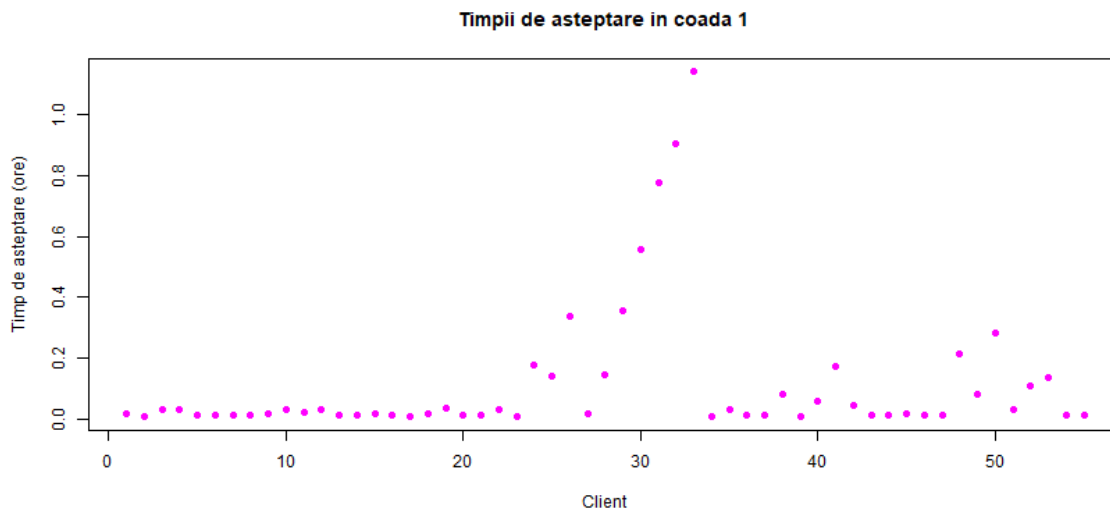
Timpul maxim petrecut de un client in coada 2: 3.739118

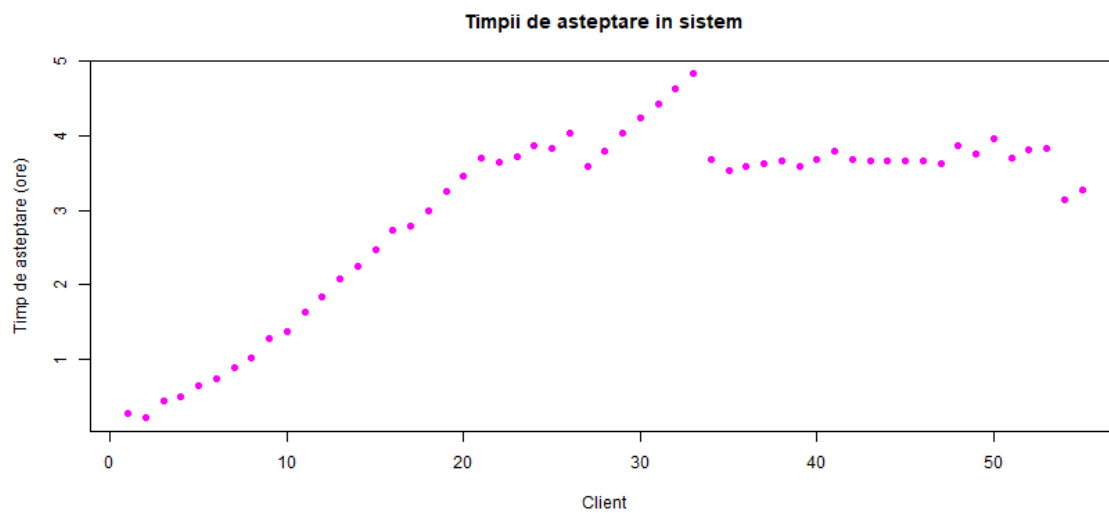
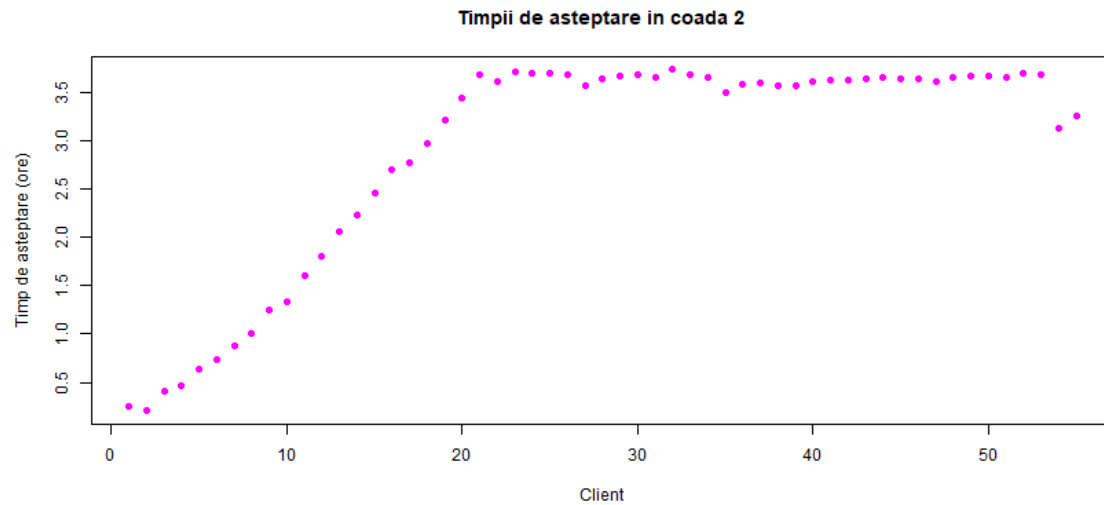
Timpul maxim petrecut de un client in sistem: 4.829137

Timpul mediu petrecut de un client in coada 1: 0.1164337

Timpul mediu petrecut de un client in coada 2: 2.896499

Timpul mediu petrecut de un client in sistem: 3.012932

Numarul mediu de clienti deserviti intr-o zi: 58.956

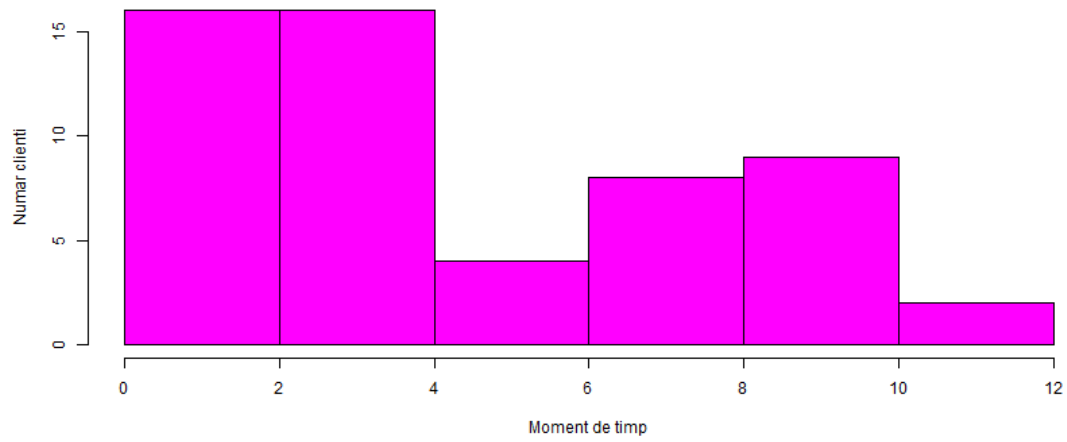
Primul moment de timp la care se pierde un client: 2.260393

Numarul mediu de clienti pierduti in coada 1: 116.754

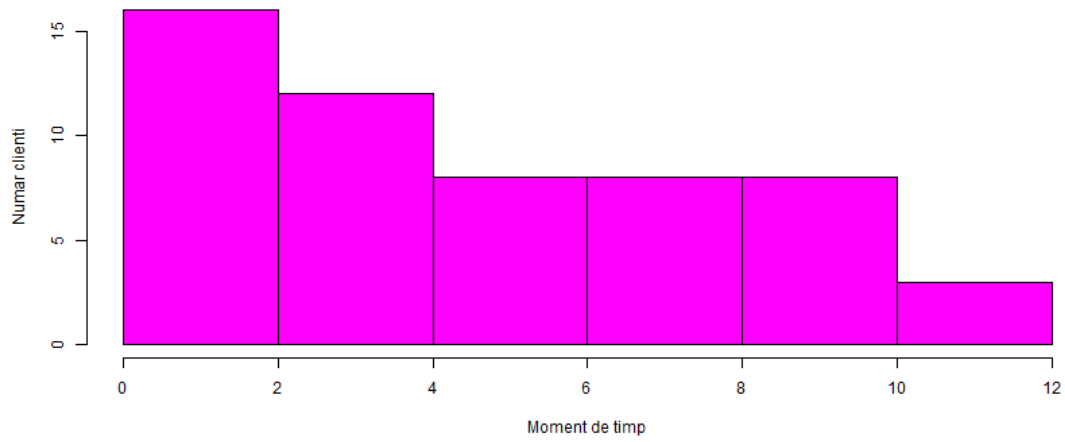
Numarul mediu de clienti pierduti in coada 2: 309.789

Numarul mediu de clienti pierduti: 426.543

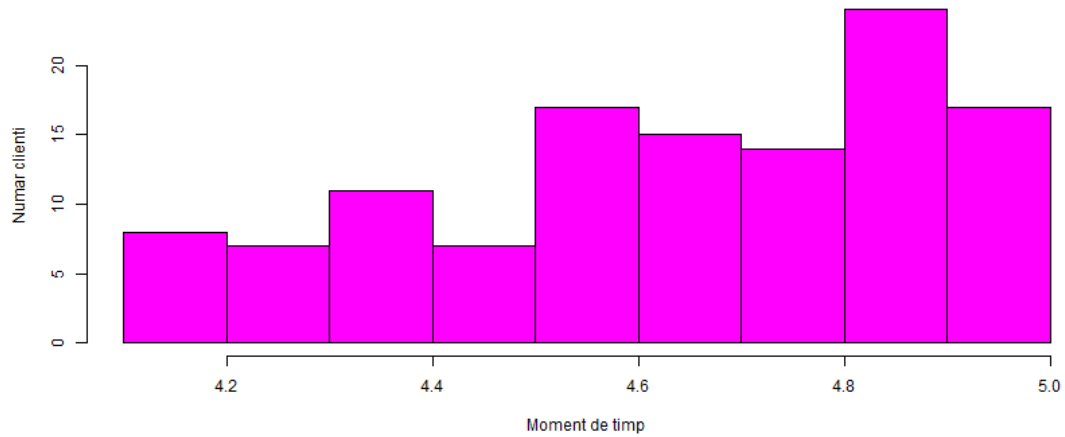
Numarul de clienti serviti la coada 1

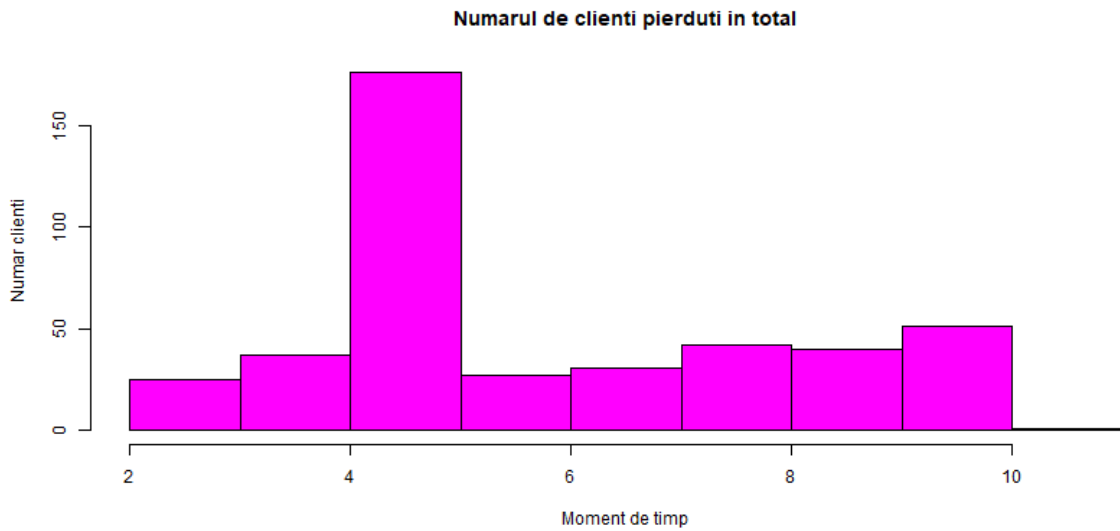
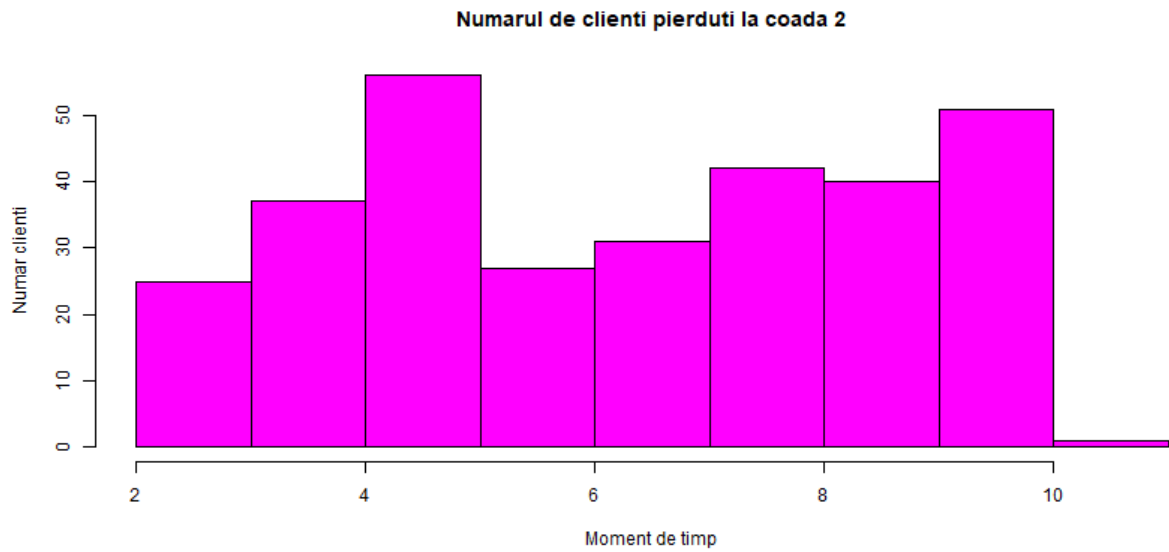
Numarul de clienti serviti la coada 2

Numarul de clienti pierduti la coada 1

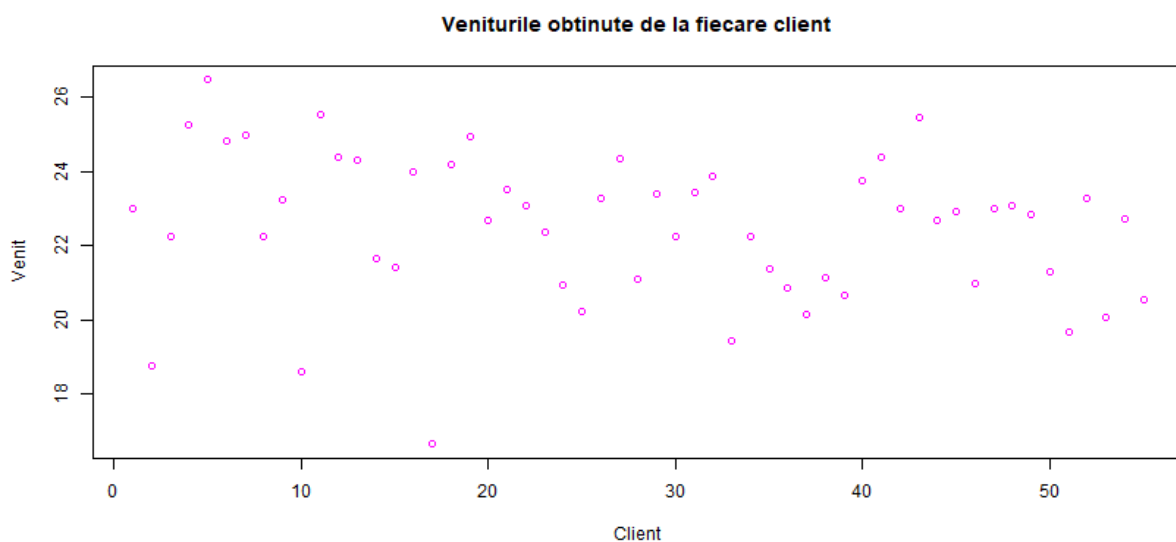
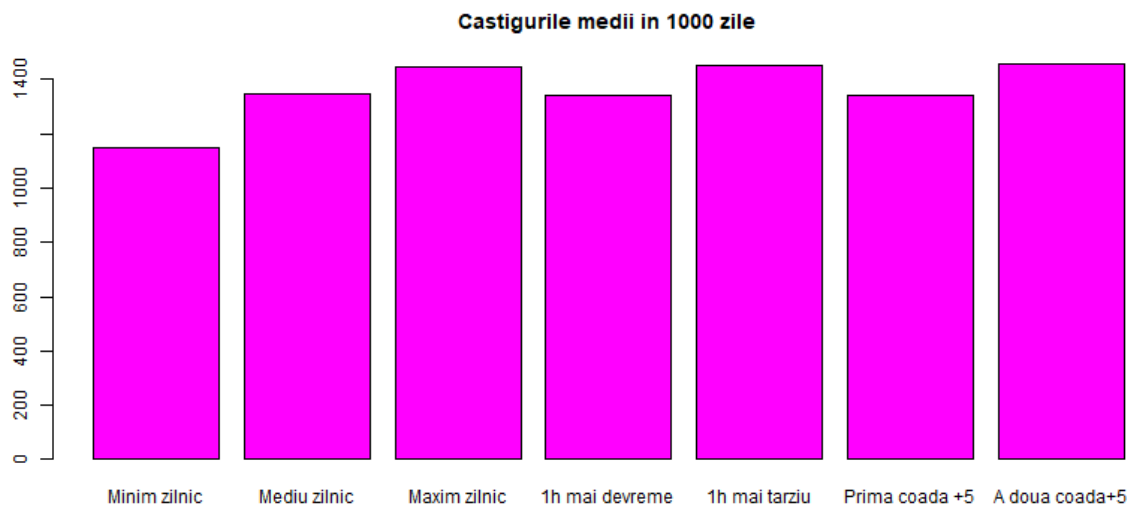

Castigul mediu zilnic: 1344.772

Castigul minim zilnic in 1000 zile: 1148.11

Castigul maxim zilnic in 1000 zile: 1444.978

Castigul mediu zilnic daca programul incepe cu o ora mai devreme: 1339.443

Diferenta de castig fata de programul obisnuit: -5.328994

Castigul mediu zilnic daca programul incepe cu o ora mai tarziu: 1452.947

Diferenta de castig fata de programul obisnuit: 108.1755

Castigul mediu zilnic daca putem avea cu 5 clienti mai multi in prima coada: 1341.613

Diferenta de castig fata de programul obisnuit: -3.158952

Castigul mediu zilnic daca putem avea cu 5 clienti mai multi in a doua coada: 1460.236

Diferenta de castig fata de programul obisnuit: 115.4638

Concluzii:

În orele de varf (ora 13:00, sau $t=4$), deși rata cu care vin clienții e cea mai mare, nu sunt deserviti cei mai mulți clienți. Clienții se pierd, din cauza că ratele de sosire a clienților și deservire în coada 1 sunt mult mai mari decât rata de deservire în coada 2. Rata de deservire în coada 1 are cea mai înaltă probabilitate de a fi 0.01(3) ore, iar în coada 2 – 0.25 ore. (Am considerat timpii dați de Y_1 și Y_2 ca fiind în minute).

Motivul unui număr mare de clienți pierduți e faptul că în coada 2 mereu se atinge limita maximă de 15 persoane.

Mărirea limitei cozii 2 cu 5 persoane ne mărește venitul zilnic cu aproximativ 100 (lei).

Mărirea limitei cozii 1 cu 5 persoane foarte rar aduce un venit în plus.

Extinderea intervalului orar cu o ora (mai devreme) la fel nu aduce venit, însă dacă extindem cu o ora după programul obisnuit, obținem un venit de aproximativ 100.

Concluzionăm că ține foarte mult de funcția $\lambda(t)$, care pentru un $t \leq 4$ ne da o frecvență mai mică de clienți față de cazul când $t \geq 11$.